

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۴۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترت

دوشنبه ۲۳ مهر ۱۴۰۳ • ۱۰ ربیع‌الثانی ۱۴۴۶ • ۱۴ اکتبر ۲۰۲۴ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۹۴۸ • ۱۲ صفحه

اذان ظهرتهران ۱۱:۵۰ • اذان مغرب ۱۷:۴۸ • اذان صبح فردا ۴:۴۸ • طلوع آفتاب ۶:۱۱

نگاه

آقای رئیس‌جمهور لطفا دقت کنید

محمدجوادلسانی

براساس آنچه در رسانه‌ها مخابره شده، قرار

است مسعود پزشکیان لایحه بودجه ۱۴۰۴ را به تاریخ یکم آبان‌ماه به مجلس تقدیم کند؛ یعنی تقسیمات مالی سال آینده برای همه ردیف‌ها، جاها و نهاد‌ها با این لایحه تفصیلی مشخص می‌شود. پرسش مهم از رئیس‌جمهور منتخب این است که آیا ایشان می‌خواهند به سنت تکراری اسلاف خود عمل کنند؟ یادشان باشد که عده‌ای با انتخابات قهر بودند اما با افتاب‌ی شدن شخصی که به نظر رسید تفکرش به مردم نزدیک‌تر است، پای صندوق‌ها حضور یافتند. مردم تعارف نداشتند. فکر کردند بهتر است این بار اعتماد کنند. پس، آمدند و در نهایت به این نتیجه رسیدند که شخص متفاوتی را از میان دیگران باور کنند و برای چهار سال او را برگزینند. شاید که این تازه‌وارد، این بار تعیین‌کننده باشد و در معیشت آینده‌شان نقش تأثیرگذاری ایفا کند. همین چند روز پیش بود که جناب پزشکیان عبارتی اعتمادآفرین مطرح کرد، با این مضمون که «شاخص ماندن مسئولان، رضایت مردم است». گوینده این سخنان، همان شخص مدنظر مردم در انتخابات است.

رئیس‌جمهور محترم در دیدار با مدیران میراث فرهنگی با صراحت گفت «ما به‌عنوان مسئولان مملکت برای ماندن یا نماندن، یک شاخص بیشتر نباید داشته باشیم آن‌هم این است که خدمتگزار مردم می‌شویم یا نمی‌شویم». جملات زیبایی بیان شد، اما باید آنها را محک زد. لازم است در بوته آزمایش قرار بگیرند تا اصالت حرف‌ها به اثبات برسد. اکنون به جمله نخست این یادداشت دقت کنید؛ قرار است بودجه تا چند روز آینده از دولت به مجلس تحویل داده شود. آیا مواد پیشنهادی این لایحه در تقسیم اعتبارات، عادلانه نوشته شده؟ خاطر‌نشان می‌شود که در لویج بودجه در همین چند دوره گذشته طوری تنظیم یافته که به نهادهای خاصی عنایت ویژه شده است. جناب رئیس‌جمهور محترم اگر این مؤسسات را که داد از فرهنگ و معرفت می‌زند و ارقامی نجومی نوش جان کرده‌اند، به تحقیق و تفحص مجلس محترم می‌رسید، نمره قبولی‌شان محل تردید می‌شد. عدد این بنیادها و مؤسسات نیز سال به سال رو به فزونی است. درحالی‌که ثابت شده در این مدت مدید این دسته‌ها نتوانسته‌اند محل رجوع عمومی برای حل مشکلات شوند و برای احیای فکر در صحنه اجتماع مؤثر واقع شوند. پس چه حاجت به تکرار این بذل و بخشش‌ها به آنها، درحالی‌که آورده‌ای هم نداشته‌اند و بود و نبودشان تقریباً مساوی است.

برعکس این ردیف‌ها، مواردی ضروری به محاق فراموشی رفته که شمردن یک‌به‌یک آنها خارج از حوصله این یادداشت است و علاوه برآن نقطه‌هایی هم هستند که دچار کم‌خونی شده‌اند؛ مانند مراکز آموزشی و دانشگاهی یا رسیدگی جانانه به حقوق و معیشت مردم به‌ویژه در صیفحات محروم میهن که در ستون اصلی بودجه به آنها کم‌لطفی شده است. جناب پزشکیان! «رضایت مردم» و «خدمت به مردم» را که در بیانات خویش به کار می‌برید و صداقتی هم پشت آنها حس می‌شود، ضرورت است که تبلور این کلمات در عمل پدیدار شود. از شما مقام عالی و محبوب انتظار می‌رود لایحه بودجه را مطابق آنچه از امر و نهی‌های نهج‌البلاغه خوانده‌اید، اصلاح فرمایید و به طور روشن، تا حدی که مقدورتان است، حقی را به حق‌دار برسانید؛ زیرا برای رای‌دهندگان معلوم شده که طرف علاقه‌تان در زندگی، همین کتاب معظم مولا علی (ع) بوده و هست. پس لطفا در این چند روز مانده به تحویل لایحه بودجه چنانچه اصلاحاتی لازم است، در تبصره‌ها و بندهای آن انجام دهید و متولی نهادهایی نباشید که استقلال آنها برای کارایی بسی بهتر از جسیبدن‌شان به دولت است.

دیروز در نشست خبری سخنگوی قوه قضائیه، یکی از رسانه‌ها درباره آخرین وضعیت پرونده دو خبرنگار محکوم –الهه محمدی و نیلوفر حامدی- پرسید. سخنگوی قوه قضائیه دراین‌باره گفت: «دو خبرنگار نام‌برده که به اتهام «فعالیت تبلیغی علیه نظام» به یک سال حبس و به دلیل «اجتماع و تبانی علیه امنیت کشور» به پنج سال حبس محکوم شده بودند، در دادگاه تجدیدنظر از اتهام «همکاری با دولت متخاصم آمریکا» تبرئه شدند.» او تأکید کرد: «با توجه به حکم صادره، مجازات اشد (پنج سال حبس) برای این افراد اعمال خواهد شد. پرونده آنها جهت اجرای احکام به مراجع مربوطه ارسال شده است تا حکم نهایی اجرا شود.»

واکش وکلای نیلوفر حامدی

وکلای نیلوفر حامدی، روزنامه نگار، با ابراز تعجب از اظهارات سخنگوی قوه قضائیه، تأکید کردند بدون هیچ اما و اگری، بخش‌نامه عفو اعلامی در سال ۱۴۰۱ شامل حال موکل‌شان خواهد شد. پرتو برهان پور و حجت کرمانی، وکلای دادگستری، در گفت‌وگو با «شبکه شرق» با اشاره به اظهارات روز یکشنبه سخنگوی قوه قضائیه مبنی بر ابلاغ حکم نیلوفر حامدی و الهه محمدی، روزنامه‌نگاران ایرانی به «اجرای احکام» گفتند: «در نهایت تعجب، امروز سخنگوی قوه قضائیه اعلام کرده احکام خانم‌ها نیلوفر حامدی و الهه محمدی قرار است اجرا شود؛ درصورتی‌که پرونده هر دو این افراد بدون هیچ اما و اگری، مشمول بخش‌نامه عفو اعلامی در سال ۱۴۰۱ است. مواردی همچون صدور بیانیه مشترک نهادهای امنیتی در سال ۱۴۰۱ و ذکر نام آنان به اختصار و تأکیدشان بر بازداشت این روزنامه‌نگاران با دلیل حوادث پس از جان‌باختن خانم مهسا امینی، اشاره چندین‌باره دادنامه‌های صادره توسط دادگاه‌های بدوی و تجدیدنظر به اعتراضات پس از جان‌باختن مهسا امینی، به‌علاوه اظهارات پیشین سخنگوی

قوه قضائیه مبنی بر اینکه بازداشت این افراد به دلیل اعتراضات سال ۱۴۰۱ است، نشانگر آن است که بازداشت خانم حامدی به دلیل همین اعتراضات بوده است؛ بنابراین اتهامات آنان مشمول بخش‌نامه عفو ۱۴۰۱ خواهد شد.»

وکلای نیلوفر حامدی ادامه دادند: «آنچه مانع اعمال بخش‌نامه عفو اعلامی در سال ۱۴۰۱ نسبت به خانم نیلوفر حامدی شده بود، وجود اتهام «همکاری با دولت خارجی متخاصم آمریکا» در پرونده او بود؛ یعنی ایشان تمام شرایط بهره‌مندی از بخش‌نامه عفو اعلامی را داشتند و همین اتهام، مانع این مهم شده بود. با تیره او با حکم قطعی دادگاه تجدیدنظر استان تهران از اتهام همکاری با دولت خارجی متخاصم و باقی‌ماندن اتهامات اجتماع و تبانی بر ضد امنیت کشور و فعالیت تبلیغی علیه نظام جمهوری اسلامی، این مانع هم برطرف شد.» این وکلای دادگستری با بیان اینکه «بخش‌نامه عفو در

آنچه گذشت

آه؛ ای لیتانیِ مغموم!

امیرسیدین

جنگ به خاک دشمن» تأکید کرد. البته اینجا قرار نیست داستان شکل‌گیری ارتش یا سیاست‌گذاری‌های نظامی و امنیتی اسرائیل روایت شود. تا اینجا کار نوشتنم تا برسم به همین مورد آخر یعنی «بردن جنگ به داخل خاک دشمن». اسرائیل در سال ۱۹۶۷ و در میانه جنگ شش‌روزه با اردن، عراق، مصر و سوریه علاوه بر نوار غزه و کرانه باختری وارد اردن، دو منطقه مهم دیگر را نیز اشغال کرد: صحرای سینا را از همسایه جنوبی و بزرگ‌ترین دشمن آن زمان خود -مصر- گرفت و آن را تا زمان امضای قرارداد صلح کمپ‌دیوید در اشغال نگه داشت و بلندی‌های جولان را از مؤلف بزرگ مصر در جنگ شش‌روزه یعنی سوریه اشغال کرد. سوریه پیمان صلحی با اسرائیل امضا نکرد و تلاش نظامی‌اش برای بازپس‌گیری جولان در جنگ یوم کیپور هم ناکام ماند. به این ترتیب، جولان در اشغال ماند و اسرائیل در دل خاک سوریه پایگاه‌های نظامی برپا کرد تا جنگی اگر درگرفت، اولین نقطه درگیری درون خاک سوریه باشد (اسرائیل بعدها جولان را جزء خاک خود اعلام کرد؛ هرچند سازمان ملل آن را به رسمیت نشناخت و آمریکا از زمان ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ، تنها کشوری است که جولان را جزء خاک اسرائیل می‌داند).

چنین سیاستی را اسرائیل در قبال همسایه شمالی خود نیز داشت و در سال ۱۹۸۲ این کشور به بهانه جنگ با مبارزان فلسطینی وارد دارک فاب لبنان شد و پس از پایان جنگ، یک منطقه امنیتی در جنوب لبنان ایجاد کرد که به مدت ۱۸ سال – تا سال ۲۰۰۰ – توانست آن را حفظ کند. منطقه‌ای که شامل همه مناطق جنوب رودخانه لیتانی می‌شد و اسرائیل

هفدهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر خیابانی میروان با حضور افسار مردم و هنرمندان عصر شنبه ۲۱ مهر ۱۴۰۳ در شور و نشاط و پایکوبی در میروان آغاز شد. عکس: بختیار صمدی، فارس

پرونده «الهه محمدی و نیلوفر حامدی» جهت اجرای احکام به مراجع مربوطه ارسال شده‌است

اتهامات آنان بدون هیچ اما و اگری مشمول بخش‌نامه عفو ۱۴۰۱ است

سال ۱۴۰۱ به صراحت اعلام می‌کند کسانی که در اعتراضات سال ۱۴۰۱ مورد تعقیب قرار گرفتند، پرونده‌شان در هر مرحله‌ای که باشد، باید مختومه اعلام شود.» گفتند: «مجدد تأکید می‌کنیم آنچه مانع اعمال عفو درباره خانم حامدی شده بود، «اتهام همکاری با دولت خارجی متخاصم» بود و حالا که او از این اتهام تبرئه شده است، قوه قضائیه باید پاسخ‌گو باشد که چرا عفو اعلامی درباره او اعمال نشده است؟ چرا او مستثنا شده است؟ چرا قوه قضائیه درباره دربارۀ ۱۷ ماه بازداشت موقت غیرقانونی تحمیل‌شده به خانم حامدی موضعی اتخاذ نمی‌کند؟».

آنها تصریح کردند: «بر اساس نص صریح قانون، نظرات مشورتی و آرای متعدد صادره، نهایت مدت زمان بازداشت موقت در مورد جرائم انتسابی به خانم حامدی در آن زمان، یک سال است. هیچ تفسیری برخلاف این در دکتربن حقوقی و رویه‌های قانونی وجود ندارد و پذیرفته‌شده نیست، اما خانم حامدی حدود ۱۷ ماه در بازداشت موقت نگهداری شد و تاکنون هیچ توضیحی در این زمینه از سوی مقامات مسئول داده نشده است و نه‌تنها عذرخواهی از او بابت این موضوع صورت نگرفت و برخوردی با متخلفان نشد، بلکه اتهام تیره از اعمال عفو درخصوص وی ممانعت به عمل آمده است. چرا آتانی که اتهام متعددی به خانم حامدی می‌زدند، درباره تیره‌ نه خانم حامدی از «اتهام همکاری با دولت متخاصم» و اطلاعات اشتباهی که در گذشته منتشر کرده بودند، سکوت کردند؟».

آنان متذکر شدند: «این قانونی نیست که شما ابتدا کسی را بازداشت کنید و به او اتهام سنگین امنیتی بزنید، علیه او بیانیه منتشر کنید و بگویید جاسوس است، آن هم در شرایطی که از ابتدای امر مشخص بود اتهام جاسوسی در پرونده وجود ندارد و پس از این هم که از اتهام همکاری با دولت متخاصم تبرئه شد، به‌جای اعمال عفو، بگویید پرونده‌اش برای اجرا فرستاده شده است.»

یادداشت

فرق میان امید و ناشادابی اجتماعی

علیرضا میرزاخانی*

گرانی و زندگی سخت به دلیل رشد افسارگسیخته قیمت‌ها باعث شده است آن‌طورکه باید در ایران عزیز ما شادابی اجتماعی وجود نداشته باشد. این نکته را بسیاری از کارشناسان اجتماعی می‌گویند اما فقدان شادابی اجتماعی می‌تواند معنایش فقدان امید نیز باشد؟ به گمانت باید میان این دو مرزی قائل شد؛ البته قطعاً اتفاق سختی است. امید و امیدواری تابعی از شادابی‌های اجتماعی محسوب می‌شوند. فقدان شادادابی اجتماعی اگر به افسردگی ا اجتماعی معنا شود بی‌شک تأثیر ناخوشایندی روی مسئله پدیده امید و گسترش آن در جغرافیای کشور دارد. به عبارتی، نگارنده بر این باور است که شیب پایداری اجتماعی را رابطه مستقیمی وجود دارد اما قطعاً می‌شود به گونه‌ای زیست اجتماعی را هدایت کرد که فقدان سرخوشی اجتماعی منجر به آسیب به امید نشود. بر این باورم که ما گرفتار یک دوره گذار اجتماعی و یا یک اتفاق در حال گذار شده‌ایم که شیب پایداری اجتماعی را دستخوش تغییراتی جدی قرار داده است. به یقین شرایط سخت اقتصادی یکی از دلایل اصلی این آسیب فضای اجتماعی شده است. گرانی‌ها و سخت‌شدن معیشت در سالیان گذشته و همچنین به‌هم‌خوردگی شرایط اقتصادی در میان گروه‌های مرجم پایه‌های این وضعیت مورد ارزیابی قرار بگیرند. اما چه باید کرد؟ در مقابل این وضعیت همه شهروندان باید خود را مسئول بدانند. نخستین پاسخ به این پرسش ترویج مسئولیت عمومی است. نمی‌توان نشست و به طول و عرض افسردگی اضافه‌کرد که چرا این‌گونه است و یا ای کاش این‌گونه نبود. از سوی دیگر، نمی‌توان چشم روی واقعیت‌های دنیای امروز بست و با تخیلات عجیب‌وغریب به گونه‌ای رفتار کرد که هر کشتگر میان‌مایه، ضعیف و وابسته‌ای در هر نقطه‌ای از

جهان در این رؤیا به سر ببرد که از راه می‌رسد و مقدرات ملت را در دست می‌گیرد. اصل‌ترین و واقعی‌ترین اتفاق، ترویج مسئولیت عمومی برای عبور از موانع و مشکلاتی است که می‌توانست گریبان هر کشوری را بگیرد. عبور از چاله‌های موجود یا مشکلات متعدد از یک جایی باید آغاز شود. این یک جا معنائی صرفاً کاری نیست که مسئولین اجرائی انجام می‌دهند؛ منظور فعالیتی است که عسوم مردم باید عهده‌دار آن شوند. وقتی از مسئولیت عمومی سخن می‌گوییم یعنی باورپذیری عمومی برای اینکه بدانیم در مسیر اصلاح و ترمیم گره‌های موجود قرار داریم. بخش بزرگی از این فقدان شادادابی حتماً به این دلیل است که گروهی از شهروندان معلوم نیست از کجا و چگونه به این نتیجه رسیده‌اند که وای دیگر درست نمی‌شود. این بدترین مواجهه با مشکلات جامعه است. اتفاقاً در نقطه عکس باید امیدوار بود و مسئول‌بودن در عرصه مسئولیت اجتماعی را پذیرفت. بهترین نیروها برای کمک به این روند تولیدکنندگان هستند. کارآفرینان متجربان زندگی و بازاوان عبور از موانع هستند و مسیر سرمایه را در کشور تسهیل می‌کنند. اگر گره‌های موجود بر تن تولید باز شود و یا کمی سبک شود، آنها بهترین نیروها برای بالابردن سطح مسئولیت اجتماعی و رشد سرمایه‌های اجتماعی محسوب می‌شوند. چون از یک سو سرمایه تولید می‌کنند و از سوی دیگر، شغل به وجود می‌آورند و همین دو مورد بزرگ‌ترین مزیت برای گسترش امید و رفع ناشادابی اجتماعی هستند. پس مسئولین دولتی در شرایط فعلی باید به گروه تولیدکنندگان اهمیت زیادی بدهند. بازکردن ریسمان از دست‌وپای آنها معنایش چرخیدن چرخ زندگی و تسهیل سرعت امید در کشور است. نه‌تنها تولیدکنندگان، بلکه هر قشر مولدی در جامعه می‌تواند چنین نقشی را ایفا کند.

• **پیش‌سکوت روزنامه‌نگاری و متخصص روابط عمومی**

۵۰ میلیارد تومان

مدیرعامل سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی خبر داد که اموال کوروش کمپانی که به مزایده گذاشته شده، رمزگشایی شد و تکلیف برندگان تا فردا مشخص خواهد شد. این مسئول ابراز امیدواری کرده بود که اموال با فروش مناسب همراه باشد و ارزش پایه و کارشناسی حدودی اموال حدود ۵۰ میلیارد تومان است.

۵۵ درصد

در ۲۱ روز ابتدای سال آبی جاری در مجموع ۸۰۰ میلیون مترمکعب آب وارد سدهای ایران شده که در مقایسه با مدت مشابه سال آبی گذشته، کاهش سی درصدی داشته است. در زمان حاضر با وجود ۲۳میلیاردو ۴۸۰ میلیون مترمکعب آب ذخیره‌شده در سدهای کشور، ۴۵ درصد ظرفیت مخازن سدها پر و ۵۵ درصد این ظرفیت خالی است.

۵ میلیارد نفر

جمعیت کاربران اینترنت جهان تا جولای سال ۲۰۲۴، به پنج‌میلیاردو ۴۵۰ میلیون نفر رسید که معادل ۶۷.۱ درصد از جمعیت جهان است. ۶۳.۷ درصد از جمعیت جهان، کاربر شبکه اجتماعی هستند. در آسیا جمعیت کاربران آنلاین جهان به بیش از دو‌میلیاردو ۹۳۰ میلیون نفر می‌رسد. اروپا با حدود ۷۵۰ میلیون کاربر اینترنت، در رتبه دوم قرار دارد.